

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Co/50/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211598
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Nemčeková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5113211598.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členov senátu JUDr. Martiny Nemravovej, JUDr. Róberta Bebčáka, v sporovej právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, 110 00 Praha 1, Nové Město, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 1.415,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 7C/236/2013-145 zo dňa 21.04.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 7C/236/2013-145 zo dňa 21.04.2016 v odvolaní napadnutom výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a vo výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovaný n e m á n á r o k na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 1.415,83 Eur od 29.03.2010 do 08.08.2010, zo sumy 1.315,83 Eur od 09.08.2010 do 07.09.2010, zo sumy 1.215,83 Eur od 08.09.2010 do 06.10.2010, zo sumy 1.115,83 Eur od 07.10.2010 do 08.11.2010, zo sumy 1.015,83 Eur od 09.11.2010 do 07.12.2010, zo sumy 915,83 Eur od 08.12.2010 do 06.01.2011, zo sumy 815,83 Eur od 07.01.2011 do 08.02.2011, zo sumy 715,83 Eur od 09.02.2011 do 07.03.2011, zo sumy 660,83 Eur od 08.03.2011 do 06.04.2011, zo sumy 569,01 Eur od 07.04.2011 do 08.05.2011, zo sumy 469,01 Eur od 09.05.2011 do 07.06.2011, zo sumy 369,01 Eur od 08.06.2011 do 06.07.2011, zo sumy 269,01 Eur od 07.07.2011 do 04.08.2011, zo sumy 169,01 Eur od 05.08.2011 do 07.09.2011, zo sumy 69,01 Eur od 08.09.2011 do 06.10.2011, zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení poukázal na návrh, ktorým sa žalobca podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej aj len „Nariadenie“), domáhal vydania rozsudku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.415,83 Eur od 29.03.2010 do 08.08.2010, čo predstavuje sumu 470,77 Eur, zo sumy 1.315,83 Eur od 09.08.2010 do 07.09.2010, čo predstavuje sumu 98,69 Eur, zo sumy 1.215,83 Eur od 08.09.2010 do 06.10.2010, čo predstavuje sumu 88,15 Eur, zo sumy 1.115,83 Eur od 07.10.2010 do 08.11.2010 čo predstavuje sumu 92,06 Eur, z sumy 1.015,83 Eur od 09.11.2010 do 07.12.2010, čo predstavuje sumu 73,65 Eur, zo sumy 915,83 Eur od 08.12.2010 do 06.01.2011, čo predstavuje sumu 68,69 Eur, zo sumy 815,83 Eur od 07.01.2011 do 08.02.2011, čo predstavuje sumu 67,31 Eur, zo sumy 715,83 Eur od 09.02.2011 do 07.03.2011, čo predstavuje sumu 48,32 Eur, zo sumy 660,83 Eur od 08.03.2011 do 06.04.2011, čo predstavuje sumu 49,56 Eur, zo sumy 569,01 Eur od 07.04.2011 do 08.05.2011, čo predstavuje sumu 45,52 Eur, zo sumy 469,01 Eur od 09.05.2011 do 07.06.2011, čo predstavuje

sumu 35,15 Eur, zo sumy 369,01 Eur od 08.06.2011 do 06.07.2011, čo predstavuje sumu 26,75 Eur, zo sumy 269,01 Eur od 07.07.2011 do 04.08.2011, čo predstavuje sumu 19,50 Eur, zo sumy 169,01 Eur od 05.08.2011 do 07.09.2011, čo predstavuje sumu 14,37 Eur, zo sumy 69,01 Eur od 08.08.2011 do 06.10.2011 čo predstavuje sumu 5 Eur, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy: 1.415,83 Eur od 15.06.2010 do 08.08.2010, čo predstavuje sumu 12,84 Eur, zo sumy 1.315,83 Eur od 09.08.2010 do 07.09.2010, čo predstavuje sumu 6,51 Eur, zo sumy 1.215,83 Eur od 08.09.2010 do 06.10.2010, čo predstavuje sumu 5,81 Eur, zo sumy 1.115,83 Eur od 07.10.2010 do 08.11.2010, čo predstavuje sumu 6,07 Eur, zo sumy 1.015,83 Eur od 09.11.2010 do 07.12.2010, čo predstavuje sumu 4,86 Eur, zo sumy 915,83 Eur od 08.12.2010 do 06.01.2011, čo predstavuje sumu 4,53 Eur, zo sumy 815,83 Eur od 07.01.2011 do 08.02.2011, čo predstavuje sumu 4,44 Eur, zo sumy 715,83 Eur od 09.02.2011 do 07.03.2011, čo predstavuje sumu 3,19 Eur, zo sumy 660,83 Eur od 08.03.2011 do 06.04.2011, čo predstavuje sumu 3,27 Eur, zo sumy 569,01 od 07.04.2011 do 08.05.2011, čo predstavuje sumu 3 Eurá, zo sumy 469,041 Eur od 09.05.2011 do 07.06.2011, čo predstavuje sumu 2,32 Eur, zo sumy 369,01 Eur od 08.06.2011 do 06.07.2011, čo predstavuje sumu 1,76 Eur, zo sumy 269,01 Eur od 07.07.2011 do 04.08.2011, čo predstavuje sumu 1,29 Eur, zo sumy 169,01 Eur od 05.08.2011 do 07.09.2011, čo predstavuje sumu 0,95 Eur, zo sumy 69,01 Eur od 08.09.2011 do 06.10.2011, čo predstavuje sumu 0,33 Eur, bez sumy 234,64 Eur, ktorú sumu žalovaný na úroky zaplatil, zmenkovú odmenu 4,72 Eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný 23.10.2009 na zmenkovú sumu 1.415,83 Eur, zaviazal sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 29.3.2010. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená 23.10.2009 na sumu 1.415,83 Eur. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu.

2. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 7C/236/2013-59 zo dňa 28.03.2014, ktorý rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 14Cob/267/2014-106 zo dňa 09.06.2015. V zmysle tohto uznesenia mal okresný súd v ďalšom konaní posudzovať uplatnený nárok podľa Zákona zmenkového a šekového s tým, že predložená zmenka spĺňa zákonom vyžadované náležitosti.

3. Okresný súd v súlade s Nariadením zaslal žalovanému tlačivo C na odpoveď, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 15.02.2014. Žalovaný podaním doručeným okresnému súdu dňa 15.03.2016 uviedol, že pohľadávku neakceptuje s tým, že dôvody uvedie na ústnom pojednávaní. Na pojednávaní žalovaný potvrdil, že mal so spoločnosťou POHOTOVOSTĽ s.r.o., uzatvorenú zmluvu o úvere na sumu 600,- Eur, ktorú splácal prostredníctvom vtedajšieho zamestnávateľa, pričom zaplatil okolo 1.200,- Eur. Ohľadom zmenky mu obchodnou zástupkyňou spoločnosti POHOTOVOSTĽ s.r.o., bolo uvedené, že sa jedná o bežný postup na zabezpečenie plnenia, v zmenke boli uvedené len jeho údaje, nebola tam uvedená suma. Ďalších 1.415,- Eur nie je ochotný zaplatiť.

4. Okresný súd z obsahu pripojeného spisového materiálu sp.zn. 7Er/1356/2011 zistil podanie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1.424,90 Eur oprávneným POHOTOVOSTĽ s.r.o., proti žalovanému, a to na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 03922/11 zo dňa 30.05.2011. Okresný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

5. Okresný súd v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, v ktorej časti žalobca zobral žalobu späť, konanie podľa § 96 ods. 1 OSP zastavil.

6. Vo zvyšnej časti okresný súd žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že zmenka, z ktorej si žalobca uplatňoval nárok voči žalovanému, mala povahu zabezpečovacej zmenky, čo potvrdzuje údaj na zmenke totožný s číslom zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĽ s.r.o. Okresný súd mal z exekučného spisu a z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, preukázané, že medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĽ s.r.o. a žalovaným vznikol spotrebiteľský právny vzťah podľa § 52 Občianskeho zákonníka. V zmluve o úvere, ktorá je súčasťou pripojeného exekučného spisu, bol žalovaný označený ako fyzická osoba svojím rodným číslom a údajom o bydlisku a veriteľ pri uzatváraní zmluvy konal ako podnikateľ, ktorého predmetom činnosti je aj poskytovanie úverov. V zmysle zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, musí zmluva o spotrebiteľskom úvere ako obligatórne náležitosti obsahovať údaje o ročnej úrokovej sadzbe, ročnej percentuálnej miere nákladov a o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver. Absenciu týchto údajov zákon sankcionoval bezúročnosťou

a bezpoplatkovosťou úveru. Keďže úverová zmluva uvedené náležitosti neobsahovala, považoval sa úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bez poplatkov a právnomu predchodcovi žalobcu vzniklo len právo na vrátenie sumy poskytnutého úveru vo výške 600,- Eur. Zmenka bola pritom vyplnená na sumu 1.415,83 Eur a jedná sa tak o zmenku vyplnenú v rozpore so zákonným ustanovením § 4 ods. 6 uvádzaného zákona, podľa ktorého veriteľ môže prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru s príslušenstvom vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Podľa okresného súdu je tak v dôsledku uvedeného zmenka neplatná. Napriek tomu spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o., ako majiteľ zmenky, indosovala zmenku na žalobcu, čím došlo k zhoršeniu postavenia žalovaného, najmä pokiaľ ide o obranu voči uplatneným nárokom. Pokiaľ sa okresný súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu, bolo tak z dôvodu, že po zrušení veci odvolacím súdom došlo k zmene právneho stavu vydaním Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 20.10.2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov uplatnených právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého je súd ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ, a v prípade, ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve. Bolo preto úlohou okresného súdu zohľadniť všetky relevantné okolnosti danej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov. Pokiaľ súd spoľahlivo zistí na základe skutočností vyplývajúcich zo žalobného návrhu, že na strane žalovaného ide o spotrebiteľa, poskytne mu ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. Právna úprava zákona o spotrebiteľských úveroch v určitom čase umožňovala v striktnom stanovenom rozsahu používať zmenku aj v spotrebiteľských vzťahoch a okresný súd nepopiera charakter zmenky ako abstraktného cenného papiera. Absolútna neplatnosť právneho úkonu alebo jeho časti je však skutočnosťou, na ktorú okresný súd musí prihliadnuť ex lege, a preto v zostávajúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému ako úspešnému účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže tento si trov konania neuplatnil.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu. Žalobca poukázal na postup okresného súdu, ktorý ho vyzýval, aby doplnil skutkové tvrdenia na uplatnenie pohľadávky, s ktorým postupom okresného súdu podľa žalobcu nemožno súhlasiť. Nie je prípustné, aby súd vyzýval žalobcu na doplnenie či opravu návrhu, ktorá nie je pre prejednávajúcu vec relevantná. Žalobca nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom a vystaviteľom zmenky. Žalobca je vlastníkom cenného papiera, ktorý nadobudol na základe indosamentu, a žiadne iné informácie, či dokumenty k zmenke nemá. V súlade s konštantnou judikatúrou je zmenka samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je ju možné spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Okresný súd sa uspokojil s konštatovaním, že je oprávnený v každom štádiu konania skúmať z úradnej povinnosti, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, s čím žalobca nesúhlasí. Žalobca skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným vôbec netvrdil, a teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd si sám vytvoril pochybnosť o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky, ktorý nie je účastníkom konania, a žalovaným, mohol existovať iný záväzkový vzťah, než aký je predmetom konania. Prvostupňový súd ignoroval ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem, ak majiteľ zmenky pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Žalovaný tak vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Za určitých okolností je síce možné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Predpokladom pre vydanie rozsudku v danej veci bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Žalovaný mohol v zmysle nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, avšak účastníci takéto dokazovanie nenavrhlí. Dokazovanie je v zmysle ust. § 120 O.s.p. ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať z už vykonaného dokazovania. V danej veci okresný súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy s príslušenstvom len z predloženej

zmenky. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1839/2000 a zdôraznil úplnú samostatnosť, nezávislosť zmenkového záväzku. Od žalobcu preto nie je možné požadovať preukázanie vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným, pretože ide o odlišný právny vzťah, než aký je predmetom konania.

8. Žalobca považoval za potrebné vyjadriť sa aj k záveru okresného súdu o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa žalobcu zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka a limitovaná bola len výška zabezpečenia. Preto dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

9. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, z ktorého vyplýva, že pokiaľ námietka zo strany žalovaného ako dlžníka nie je vznesená a preukázaná, neexistuje dôvod, na základe ktorého by mohol súd opodstatnene vykonať dokazovanie týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu takejto zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v konaní aj preukázal. Len v prípade, ak zmenkový dlžník námietku vznesie a preukáže podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž možné vykonať výlučne za predpokladu, že žalovaný v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky ako aj tlačiva na odpoveď, sa vyjadří k podanému návrhu či už tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C a pripojí všetky príslušné podporné doklady alebo sa vyjadří akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. Ak samotná odpoveď žalovaného k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nebola doručená súdu v lehote 30-tich dní po doručení tlačiva návrhu žalovanému, musí súd vydať rozsudok. Žalobca poukázal na ust. článku 7 ods. 3 Nariadenia, ktoré upravuje koncentračnú zásadu, z ktorej vyplýva, že v prípade pasivity žalovaného, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručí súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených žalobcom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v článku 7 ods. 1 Nariadenia. V súvislosti s postupom podľa Nariadenia žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013. Ak nárok žalobca uplatnil zo zmenky, ktorú žalovaný podpísal a ktorú pôvodný majiteľ previedol na žalobcu rubopisom, nemôže byť takýto nárok zamietnutý ako neprípustný. Žalobca žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť, žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania.

10. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

11. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania a za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP verejným vyhlásením rozsudku bol rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a vo výroku o náhrade trov konania potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

12. Primárne v procesnej rovine krajský súd uvádza, že aj keď odvolacie konanie začalo podaním odvolania zo dňa 01.06.2016 (č.l. 162 rub - 169 spisu), krajský súd bol v odvolacom konaní povinný postupovať a konať od 01.07.2016 podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a to v zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

13. Podľa ust. § 379 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

14. Za viazanosti vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami bol rozsudok okresného súdu preskúmaný v medziach odvolacích dôvodov obsiahnutých v písomne podanom odvolaní žalobcu, a to len tých odvolacích dôvodov, ktoré sa týkali posúdenia nároku žalobcu, jeho relevantných tvrdení a dôkazov produkovaných v prvoinštančnom konaní, za viazanosti odvolacieho súdu skutkovým stavom

v zmysle § 383 CSP zisteným súdom prvého stupňa, keďže z obsahu písomných predvolaní (č.l. 134) vyplývalo vykonanie procesnej poučovacej povinnosti prvostupňovým súdom podľa § 120 ods. 4 O.s.p., v znení platnom a účinnom k momentu jej vykonania.

15. Krajský súd uvádza, že predmetom nároku uplatneného žalobcom v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia je nárok odvodený od zmenky vystavenej žalovaným dňa 23. októbra 2009 so zmenkovou sumou 1.415,83 Eur a zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 29. marca 2010.

16. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním napadnutého rozsudku, nezistil v postupe okresného súdu vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Krajský súd pritom považuje za potrebné vyjadriť sa k svojim predchádzajúcim rozhodnutiam, vydaným pred 20. októbrom 2015. Krajský súd pri týchto rozhodnutiach vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v spojení s účelom Nariadenia, bez prihliadnutia ex offo na možný spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu, z ktorého nárok bol vystavenou zmenkou zabezpečený. V čase rozhodovania krajského súdu ohľadom tohto odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, však bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v obdobných veciach, ktorú zjednocuje prijaté stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 ako Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa (ďalej aj len „stanovisko“). Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj k rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

17. Okresný súd za dodržania ustanovení Nariadenia a cez úpravu čl. 19 Nariadenia v spojení s ustanoveniami O.s.p. vo vzťahu k dokazovaniu správne postupoval, vychádzajúc i zo Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa zo dňa 20. októbra 2015, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015, pod č. 93, podľa ktorého: „I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje“, keď zabezpečil prieskum nároku uplatneného žalobcom v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má žalovaný nárok svoj základ, a to v situácii, ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku predložil súdu zmenku. Teda na bližšie zistenie povahy subjektov pôvodného záväzkového vzťahu, ako aj z dôvodu komplexného posúdenia existencie záväzkového vzťahu ako spotrebiteľského, si súd prvej inštancie v konaní zabezpečil exekučný spis súvisiaci so zmluvou, ktorá bola označená číslom zmluvy na origináli zmenky a ktorá bola uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a prvým majiteľom zmenky ako veriteľom, z ktorého súd zistil spotrebiteľský charakter predmetnej zmluvy.

18. V konkrétnych podmienkach danej veci odvolací súd zvýrazňuje tie zistenia a závery okresného súdu, ktoré v súvislosti s predtým vedeným exekučným konaním voči žalovanému sp. zn. 7Er/1356/2011

viedli k zamietnutiu uplatneného nároku žalobcu vo zvyšnej časti, ak bolo zrejmé postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v úverovom vzťahu s predchádzajúcim majiteľom zmenky zabezpečovacej poskytnutý spotrebiteľský úver. Vychádzajúc aj z uvedeného spoločného stanoviska, aj keď v rozhodnom období (do 31.12.2010) samotné vystavenie zmenky v spotrebiteľských vzťahoch bolo povolené, rovnako tak indosácia zmenky zabezpečovacej spotrebiteľský úver, tak v danej veci bolo dôvodné poskytnutie ochrany súdom prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. V tomto smere odvolací súd zhodne so spoločným stanoviskom akcentuje, že: „Ani nariadenie ani OSP neobmedzuje odporcu v tom, aké námietky môže uplatniť. Ak by vzhľadom na uplatnené námietky odporcu súd dospel k záveru, že navrhovateľ vedome konal na škodu odporcu ako dlžníka z indosovanej zmenky, pretože pri nadobudnutí zmenky, na ktorej je uvedené číslo spotrebiteľskej zmluvy vedel, že sa jedná o zmenku na rad, ktorá v zásade zbavuje dlžníka možnosti uplatniť voči novému majiteľovi zmenky námietky v zmysle § 17 ZZŠ a z údaju o čísle zmluvy (tzv. hodnotová doložka, ktorá informuje o kauzálnom vzťahu vedúcemu k použitiu zmenky a okolností svojich vzťahov k remitentovi musel vedieť, že zmenka sa týka spotrebiteľského vzťahu), výkon práva navrhovateľa by tak vzhľadom na konkrétne zistené okolnosti bol v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 3 OZ, ako aj so ZSÚ v znení platnom do 31.12.2010, pretože indosácia zmienek zabezpečujúcich záväzkov dlžníka zo spotrebiteľskej zmluvy v posudzovaných okolnostiach predmetných prípadov bola v rozpore s ust. § 4 ods. 7 citovaného zákona v znení platnom do 31.12.2007; toto platí aj pre ust. § 4 ods. 6, 7 cit. zákona v znení platnom od 1.1.2008 do 31.12.2010“.

19. Pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 ZZŠ by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. §17 obsahuje úpravu, podľa ktorej kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody, s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný. „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúladi právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“.

20. V súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku, len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, keď príslušenstvo sa zo zákona rozumelo vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Hoci teda na zabezpečenie spotrebiteľského úveru mohla byť vystavená zabezpečovacia zmenka, táto mohla byť vyplnená len na zákonom ustanovenú maximálnu zmenkovú sumu. V tejto súvislosti sa poukazuje aj na skutočnosť, že ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. príslušenstvo v rámci zmenkovej sumy odvodzuje od istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, pričom za istinu spotrebiteľského úveru nie je možné považovať aj poplatok za poskytnutie úveru, ale len sumu samotného úveru, na základe čoho zmenková suma mohla byť maximálne o 30 % vyššia než bola suma poskytnutého úveru. Ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Za takých okolností je uplatňovanie nároku zo zmenky nadobúdateľom zmenky v rozpore so zákonom a súdnu ochranu veriteľovi nemožno poskytnúť postupom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zvýrazňuje odvolací súd, že obsah úverovej zmluvy

bol koncipovaný tak, že narušuje rovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán najmä v časti zabezpečovacích prostriedkov, bol koncipovaný v prospech veriteľa bez toho, že by zabezpečoval minimálne právne prostriedky na ochranu dlžníka. Obsah celej zmluvy a jej účel, ktorý sa premieta do výšky jednotlivých sankcií, poplatkov, zmluvných pokút, vrátane dohody o vyplnení blankozmenky, sa prieči dobrým mravom. Dohodu o vyplňovacom práve k zmenke nemožno považovať za podmienku individuálne dojednanú, a táto vo svojom dôsledku spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje neplatnosť tohto dojednania podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. V prípade, ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, právo na vyplnenie zmenky remitentovi nevzniklo. Pokiaľ došlo veriteľom k vyplneniu zmenky, a to napriek tomu, že právo na jej vyplnenie remitentovi nevzniklo a následne remitent postúpil práva zo zmenky na tretiu osobu, veriteľ svojim postupom zásadným spôsobom zhoršil právne postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Okresný súd správne poukázal na absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 4 ods. 2 vtedy platného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čím v dôsledku absencie údajov o ročnej úrokovej miere, ročnej percentuálnej miere nákladov, je nutné úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanému považovať za bezúročný a bez poplatkov. Právnomu predchodcovi žalobcu tak vzniklo právo len na vrátenie poskytnutej istiny úveru vo výške 600,- Eur. Podľa vyjadrenia žalovaného na pojednávaní pred okresným súdom uskutočnenom dňa 21.04.2016 pritom cestou aj svojho vtedajšieho zamestnávateľa zaplatil na poskytnutý úver okolo 1.200,- Eur. Napriek týmto skutočnostiam žalobca v konaní uplatňuje právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 1.415,83 Eur s príslušenstvom.

21. Za tohto dôkazného stavu v dotknutej prejednávanej veci nebolo možné poskytnúť nárokom žalobcu právnu ochranu v zmysle žalobného návrhu a nebolo možné sa stotožniť s argumentáciou žalobcu vychádzajúcou výhradne z doloženej zmenky, bez prihliadania na ďalšie skutkové a právne okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo procesne prípustným spôsobom, za rešpektovania rozsahu súdnej ochrany spotrebiteľov vyžadovanej právnym poriadkom SR a EÚ, a to i v rozhodnej dobe vzniku záväzkového právneho vzťahu, z ktorého pochádzajú žalobcom uplatňované nároky v tomto súdnom konaní. Posudzované rozhodnutie súdu prvého stupňa tak z procesného ani vecno-právneho hľadiska nevybočilo z rámca daného právnou úpravou aplikovanou okresným súdom, relevantnou pre rozhodnutie v danej veci, v spojení s vyššie uvádzaným spoločným stanoviskom. Bolo preto dôvodné odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania potvrdiť ako vecne správne rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný. Krajský súd však z obsahu spisového materiálu nezistil vznik trov žalovaného spojených s týmto odvolacím konaním, a preto rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd v senáte hlasovaním v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.